

JĀNIS BĒRZIŅŠ

AUTORA FOTO UN TEHNISKE ZĪMĒJUMI

Kocēnu pamatskolas muižas ēkas fasādes renovācija

Objekts: Kocēnu pamatskola, Kalna iela 2, Kocēni, Kocēnu novads. **Pasūtītājs:** Kocēnu novada dome. **Projektētājs:** SIA «ARCHE», arhitekts Aivars Robiņš, uzņēmuma vadītājs Jānis Bērziņš. **Ēkas vēsturiskā izpēte:** arhitekts Ilmārs Dirveiks. **Būvfizikas aprēķini:** Andris Vulāns. **Ģenerāluzņēmējs:** SIA «EKERS», būvdarbu vadītājs – Pēteris Skabis. **Būvuzraudzība:** Raimonds Rodiņš. **Materiāli:** vēsturisko fasāžu renovācijas sistēma, fasādes krāsojums CAPAROL.

Kocēnu muižas dzīvojamā ēka tapusi 19. gadsimta beigās. Ēkas pamati veidoti laukakmeņu mūra konstrukcijās, ārsienas mūrētas no ķieģeļiem, mūra sienu biezums ir pamatīgs – aptuveni 90 cm. Jumta daļa veidota koka būvkonstrukcijās ar valcētā skārda jumta segumu. Plaši izvērstu celtniecības darbu rezultātā 1937. gadā ēkā tiek veiktas pārbūves (arhitekts Arnolds Čuibe; 1908–1941), un tā iegūst tādu ārējo veidolu, kāds ar nelielām izmaiņām saglabājies līdz pat mūsu dienām. Mansarda līmenī tiek izbūvētas telpu grupas, logi starp rizalitiem galvenajā D fasādē, logi mansarda līmenī Z fasādē un austrumu gala fasādē. Pārbūves rezultātā D fasāde zaudē sānu rizalītu un centrālo terasi. Pēdējo pārveido par nojumi ar diviem rustotiem balstiem un divslīpņu jumtu. Jāatzīmē, ka jaunizveidotais lievenis arhitektoniskajā ziņā samērā labi iekļaujas ēkas fasādē, jo tajā izmantoti blakus esošie izteiksmes līdzekļi: balsta elementu rustojums un atbilstošs dzegu profilējums. Lievenim blakus esošie pilastrī izveidoti vietās, kur atradušies sākotnējie, terasi balstošie elementi.

Vēsturiskās fasādes renovācija

Muižas bloka fasādes remonts pēdējo reizi veikts ļoti sen, un par to, veicot ēkas apsekošanu, liecināja sliktais fasādes stāvoklis. Vēsturiskās ēkas fasādes renovācija sāka ar esošās situācijas pārbaudi un apzināšanu, vai uz virsmas nav vāji pieguļošu vecā apmetuma un mūra elementu slāņu vai atdalījušos veco šuvju elementu. Apsekojot ēku, tika konstatētas vietas, kur uz fasādes izveidojušās mikroplaisas un mitruma radīti sāļu izdalījumi, daudzviet krāsa atslāņojusies no pamatnes. Mikroplaisu novietojums un raksturs sienās liecina, ka uz ķieģeļu mūri iedarbojušies temperatūras svārstību, mitruma un sala izraisītie spriegumi. Plaisu intensitāte un atvērums sienu konstruktīvo stāvokli kopumā nepasliktina, bet ietekmē fasādes vizuālo stāvokli. Laika gaitā mitruma ietekmē būtiski cietis ēkas centrālās daļas stūris, dekoratīvie elementi ir atslāņojušies, un nepieciešama to atjaunošana.

Objektam tika izstrādāts detalizēts renovācijas darbu apraksts, lai sasniegtais rezultāts būtu ilgtspējīgs. Veicamie darbi sadalīti divos posmos: vasarā tika veikta fasādes